

Dejas ar zobenu

Reiz atnāca pie manis pēc palīdzības vecmāmiņa, nevis sveša, bet mana pašas vecmāmiņa. Lieta pati par sevi nav ikdienišķa, vecmāmiņa ļoti reti radiniekus ar lūgumiem apgrūtināja. Bet problēma jau arī pavisam reta: runa bija par drošību, kaimiņš viņu ļoti stipri traucēja.

Kad jau traucēja, tad traucēja!

Domāju, ne tikai mana vecmāmiņa, bet jebkurš sajostos nedaudz neomulīgi, sastopot kāpņu telpā vīrieti ar zobenu. Starp citu, zobens pacelts vēzienam, un viņš nesas pilnās burās no augšas lejā, vīrieša augumam tai brīdī vairs nav izšķiroša nozīme. Arī fakts, ka viņam pa priekšu spiedzot skrien tieviņa sieviete, ne katram dos drosmi. Īpaši, ja redzi, ka „tēvainis” noskaņots nopietni, zobens viņam ir īsts, kazaku, saulītē mirdz un laistās. Šādi skrējieni atkārtojas ar apskaužamu regularitāti. Katru reizi, kad „tēvainim” nāk galvā paspēlēt „kariņu”, viņš šādā veidā savu sievu dzenā pa visām kāpnēm.

Tā kā „tēvainis” visiem apkārt ir parādā, tai skaitā „dzimtajai” namu pārvaldei, viņš ķeras pie zobena katrreiz, kad saņem kārtējo rēķinu.

Problēma bija radusies, vajadzēja to risināt. Vecmāmiņu „pārceļšana” ir piņķerīga un nepateicīga lieta. Veci cilvēki pieķeras savai dzīvesvietai un riskēt ar vecmāmiņas veselību es negribēju. Tātad paliek viens risinājums – attālināt pēc iespējas tālāk „tēvaini” kopā ar viņa „dejām ar zobenu”.

Nelaime vien tajā, ka šeit nepietiek vien ar teoriju, iecerētais ir jāīsteno dzīvē. Rakstu džentlmenim vēstuli, aicinu uz tikšanos. Viņš atnāk (ak, necerēta laime!) ar visām regālijām, kā pienākas brašam karotājam: šinelī, zābakos – nu taisni kā bildē. Tas nekas, ka šinelim uz muguras ir kabata, bet zirga vietā – velosipēds. Galvenais - brašs skats, nu taisni „palkavnieks”. Attiecīgi arī runājam. Izrādās, viņš zobenu vicina ne bez pamata, bet šai vicināšanai ir sava nozīme. Tēvainis ir pārliecināts, ka viņš nav neviens cits kā „kazaku pulka Jesaula kungs”! Lūk, kā! Tādēļ no zobena arī nešķiras.

Nu, ir viņš jesauls, vai nē, bet mans uzdevums ir pārvietot viņu ar visu ģimeni un iedzīvi tālāk. Atrunājam noteikumus, parakstām līgumu. Jāpiebilst, tēvainim ļoti izdevīgu līgumu, jo tas paredz viņa parādsaistību dzēšanu.

It kā viss ir kārtībā, sākam strādāt. Bet tēvainis ta, lūk, ar ko ir interesants! Ar to, ka domā viņš plaši, radoši un - nu ļoti neordināri. Tādēļ darījuma procesa vidū saņemu vēstuli. Pēkšņi „uz līdzenas vietas” tēvainis nolēma man izteikt neuzticību, pie kam ļoti rupjā un asā formā.

Taisnību sakot, ja nebūtu mana vecmāmiņa, būtu pasūtījusi viņu tālāk un uz visiem laikiem. Bet... nav tas gadījums. Teikumā „pasūtīt nedrīkst strādāt” šai gadījumā komats jāliek pēc vārda „nedrīkst”, jo – pasūtīt nedrīkst ... vajag situāciju atrisināt. Un risināt viņam saprotamā formā. Tā kā tēvainis spēlē „kazaku pulka Jesaulu”, rakstu viņam attiecīgu vēstuli. „Augsti godātais kungs! Nepieklājas virsniekam šādā veidā ar dāmu runāt”

Gaidīt nenācās ilgi. Rīgā pats strādā labi. Pēc dažām dienām atbrauc mans jesauls. Tas pats šinelis, tas pats velosipēds. Bet ir vēl kāds akcents portretā – ģitāra pār plecu. Kādēļ? Ai, nu kā tad bez ģitāras lai romances dzied? Tā ka es izpelnījos to godu dzirdēt romancesi no „esaula kunga”. Kā kino, uz viena ceļa, pie kājām Romantika ...

Ko tik neizdarīsi, lai vecmāmiņa būtu laimīga – ja romance, tad romance.

Pēc romances lieta tika novesta arī līdž pārbraukšanai.

Jāteic, šis atgadījums bija pasen, deviņdesmito gadu vidū, bet 2008. mēs ar jesaulu satikāmies vēlreiz. Kaut kur gāja savā nodabā ar ģitāru. Mani ieraudzīja, nopriecājās, dalījās ar saviem jaunumiem. Izrādās, viņš uztaisīja sev pilnu dokumentu paketi! Tagad stādās priekšā pēc pilnas formas „kazaku pulka Jesaula kungs”.

Pase vistiņai Klārai

Ne katrs spēj pielāgoties pārmaiņām ar vieglumu. Arī Latvijas neatkarības atjaunošana ne katram pagāja gludi. Izrādījās, ka cilvēki, īpaši gados vecāki, tādām radikālām pārmaiņām bija pavisam nesagatavoti. Viņiem, vecīšiem, bija grūti pārkārtoties un pēkšņi atrasties „ne savā” valstī.

Tā arī tika pieņemts lēmums par pārcelšanos uz Krieviju, uz tām vietām, kur esi piedzimis un uzaudzis, kur ir palikuši vismaz kādi radi.

Bet lai aizbrauktu, ir jāpārdod savs īpašums Latvijā. Tieši tāpēc pie mums griezās padzīvojis pāris, divi burvīgi vecīši. Viņiem bija māja Tukumā, skaistā, nelielā pilsētiņā, 80 km no Rīgas. Uzdevums bija vienkāršs: mājiņu pārdot, palīdzēt atvērt kontu bankā, pārskaitīt naudu un organizēt transportu, lai mantību varētu paņemt līdzi.

Mājiņu mēs pārdevām, visu noformējām, laiks pakot mantas. Un te kājās sacēlās vistas! Nu, jā, staigāja pa pagalmu, kaut ko knābāja. Bet par tām kaut kā neviens neiedomājās. Precīzāk, mēs domājām, bet katrs kaut ko savu. Mēs, mākleri, bijām pārliecināti, ka vistas vai nu paliks pie mājas, vai arī, tas, protams, galējais variants, dosies ceļā ceptā veidā. Bet vecīši, savukārt, bija pārliecināti, ka vistas – tā ir viņu ģimene. Un pats par sevi saprotams, tām ir jāpārceļas līdz ar ģimeni uz 1000km. „Es bez vistas Klāras nekur nebroukšu!”, un basta! Bet kur Klāra, tur arī visas pārējās. Pavisam kopā septiņas vistas.

Nu, ko, ja jau vistas, tad vistas. Taču, ja lieta grozītos tikai ap būriem! Mums taču tagad ir robeža. Un šķērsot robežu var tikai ar pasi! Jā, jā. Katrai vistai vajadzīga pase! Un potes. Te nu gan mēs izklaidējamies, kamēr katrai vistai veicām vajadzīgās potes un noformējām ārzemju pasi! Nācās uz laiku pārveidot vecā „Moskvicīša” aizmugurējo sēdekli, lai dējējas ar vējiņu vizinātu pie veterināra. Spēlējām „vistiņu raibīti” veselas divas nedēļas, tikmēr, kamēr beidzās inkubācijas periods.

Nezinu, kā putni, bet mēs bijām absolūti laimīgi, kad saņēmām vistu pases. Bet cik laimīga bija večiņa: vista Klāra kopā ar biedrenēm varēja doties ceļā!

Tas notika gandrīz pirms divdesmit gadiem. Bet es līdz šim brīdim esmu priecīga par to, ka, neskatoties uz visām grūtībām un vistu untumiem, varēju darīt laimīgus šos vecīšus.

Laimei taču nevajag daudz.

Vienkārši – būt kopā.

Kas tu esi?

Domāju, nav nepieciešams atgādināt, kas ir Černobiļa. Arī tas, ka no radiācijas rajoniem cietušos cilvēkus evakuēja, ierādot viņiem dzīvojamo platību dažādos reģionos, toreiz vēl Padomju Savienībā, ir visiem zināms fakts.

Šis fakts izskaidro, kādā veidā Ukrainas traktorista Nikolaja ģimene kļuva par brīnišķīgu trīsistabu dzīvokļa īpašnieci Rīgā.

Bet... gadījās perestroika. Savienība veiksmīgi izira. Latvija atdalījās, bet ukraiņu traktorists palika tālumā no dzimtenes. Ģimenes padomē tika pieņemts lēmums: dzīvokli privatizēt un pārdot. Un ar naudu aizbraukt uz „dzimto Ukrainu”. Tā mēs arī iepazīnāmies. Parasts, ierindas gadījums, ja vien nebijis kāds „bet”!

Iespējams, ne visi ir aizmirsuši, kā izskatījās padomju pase? Pirmajā lappusē uzvārds, vārds, tēva vārds krievu valodā, bet otrajā atvērumā – tās pašas ziņas tās republikas

valodā, kur pase tika izdota. Un mūsu Nikolajam krievu lappusē, pats par sevi saprotams, bija „Nikolaj”, bet otrajā lappusē ukraiņiski – „Mikola”.

Tas jau būtu nieks, ja vien neatkarīgajā Latvijā nebūtu jāsaņem jauna pase. Te tad arī notika aizķeršanās no sērijas „augšanas problēmas”, kad vēlme veidot jaunu valsti ir, bet apmācītu kadru gan ne visai daudz. Tādēļ darbā par ierēdņiem pieņem, iespējams, ļoti labus cilvēkus, bet nevarētu teikt, ka stipri profesionālus. Tieši tāds, ja atļausiet izteikties – „profs”, droši vien jauks cilvēks, bet ne visai gudrs, pajautāja mūsu traktoristam, kā viņš gribētu saukties: „Nikolaj” vai „Mikola”? Un mūsu varonis, jauniegūtās neatkarības idejas vadīts, pasūtīja „Mikolu”. To viņš arī saņēma, tādējādi vienlaicīgi nosvītrojot visu savu iepriekšējo dzīvi. Jo – dzimšanas apliecība ir uz Nikolaja vārda, dzīvokļa orderis – arī, pat laulības apliecība – arī tā Miloku nav redzējusi. Sanāk, ka viņš pats nav viņš, paša dzīvoklis un pat paša sieva viņam nepieder! Protams, neko privatizēt nav iespējams.

Kad nelaimīgais sāka apzināties, ka visa dzīve ir „kaķim zem astes”, viņš, nabadziņš, atšķirībā no savas, pēkšņi izrādās!, „nesievas” Gaļinas, kura pilnā balsā elsoja: „Vai, ļautiņi mīļie, kas tad te notiek!”, zaudēja runas spējas. Bija gan ļoti emocionāla sieviete. Bet situācija patiešām neapskaužama. Vecās pases vairāk nav, pamēģini, pierādi, ka tur bija divi vārda rakstības varianti. Īpaši, ja tu neesi jurists, bet – traktorists, kurš turklāt ir bez latviešu valodas zināšanām. Negribēdams sāksi kliegt nelabā balsī.

Nu, jā, vienalga, kaut kas ir jādara – nepametīsi taču cilvēkus.

Tā nu mēs devāmies ar Mikolu mainīt vārdu atpakaļ uz Nikolaju. Ziedojam tam gandrīz divus mēnešus laika, uzrādījām kaudzēm izziņu, bet savu panācām. Atjaunojam vēsturisko pēctecību, dzīvokli privatizējam, pārdevām.

Nu, domāju, viss. Neredzēšu vairs viņus. Bet – nē. Atnāk laimīgi, ar pušķi... Gaļina bučo mani uz visiem vaigiem. Bet visvairāk mani pārsteidza Nikolajs. Vienkāršais, brīnišķīgais vecis, lauku traktorists, bija tik ļoti pateicīgs, ka noskūpstīja man roku. Domāju, es biju pirmā sieviete, kam viņš atļāvās noskūpstīt roku.

Protams, ka pelnīti. Un nav arī viņš pirmais vīrietis, kurš izrādīja savu galantumu. Taču viņam tā bija augstākā pateicības izrādīšana. Un es to atceros. Un līdz šim brīdim patiesi vēlu laimi Gaļinai un Mikolam.

„Maldu māja”

Kā zināms, līdzekļu ieguldījums nekustamajā īpašumā tiek uzskatīts par labām investīcijām. Pie manis vērsās kāds džentlmenis ar lūgumu piemeklēt viņam piemērotu māju. Tā, lai nebūtu pārāk dārgi, labā vietā Rīgā, ar lielu zemes gabalu. Pēc Privatizācijas likuma zemi drīkstēja privatizēt tikai tajā gadījumā, ja tā bija „pierakstīta” pie mājas.

Attiecīgi, jo lielāks zemes gabals, jo labākas starta pozīcijas.

Ja vajag, tā tad vajag. Māja tika atrasta, nopirkta, dokumenti noformēti un laimīgais klients kļuva par nelielas savrupmājas 15 minūšu brauciena attālumā no Rīgas centra īpašnieku.

Eksistē tāda lieta kā intuīcija. Es kā jutu, ka mans klients uzauzēs sev problēmu, ne velti viņam piedāvāju:

- Varbūt uzreiz iesniegt dokumentus privatizācijai?

- Nē – saka, - pagaidām nevajag, pagaidīšu, kamēr sertifikāti kļūs lētāki.

Labi, kā teiks, saimnieks ir kungs.

Pagāja vairāki gadi, par viņu nekas nebija dzirdams. Pēkšņi vienā jaukā dienā viņš parādās, burtiski ielaužas birojā, briesmīgi uzbudināts, un pieprasa nekavējoties viņu pieņemt. Jau no sliekšņa kliez:

- Man māja pazuda!

Pirmā doma – pazaudēja dokumentus. Nu, jā, nav patīkami, nu, staigāšana pa iestādēm, nu – laiks, bet visumā nekas briesmīgs, nav iemesla tik ļoti pārdzīvot. Bet kā izrādījās, viss nebija tik vienkārši. Dokumenti nebija pazuduši. Pazuda PATI MĀJA. Izplēnēja.

Dzīvē nebiju sastapusies ar kaut ko līdzīgu! Izrādījās, ka māju, atstātu bez uzraudzības, bomži aizvilka. Visu. Pa ķieģelītim. Sākumā noņēma durvis un logus, pēc tam – „iekšas”. Jumtu norāva. Nu, bet tālāk jau tikai laika jautājums. Ar ķerrām, pa ķieģelītim vien māju nojauca līdz pat pamatiem.

- Bet pavasarī pamati ieauga zālē. Nav vairs mājas!. – elso mans klients.

Jā gan... ietaupīja uz sertifikātiem...

Tādēļ, ka tagad absolūti nav saprotams, zem kā lai privatizē zemi. Tas ir, arhīvā jau mājas dokumentus var atrast. Bet dabā – objekts stipri atšķiras no papīriem.

Ne reizes man nebija nācies sastapties ar līdzīgu situāciju. Arī privatizācijas komisijā vien plātīja rokas – nav bijis viņiem šāda precedenta.

Nu, ko. Ja precedents nav bijis, tas ir jārada. Vienalga citu variantu nav. Jāatzīstas, tās ir mazohistu izklaides, pierādīt ierēdņiem, ka māja, kura pēc fakta neeksistē, tomēr eksistē. Pusgada laikā ar to galā netiku, bija vajadzīgs gandrīz gads. Izglāba topogrāfi. Viņi mācēja saskatīt pamatu paliekas un uzrasēt tās topogrāfiskajā plānā. Nu, bet tālāk jau bija tehniska lieta – piesaistīt šos virtuālos pamatus arhīva dokumentiem un ierakstīt Zemesgrāmatā kā pamatus, līdz ar to iekļūstot Privatizācijas likuma darbības zonā.

Tā ka mans klients zemi īpašumā dabūja.

To, par laimi, rezerves daļās sadalīt nav iespējams.

Nelaiķes interesēs

Ir dažas profesijas, pie kuru pārstāvjiem vēršas tikai tad, kad „sāp”. Pie terapeita iet, kad sāp kakls, pie zobārsta, kad sāp zobs.

Bet pie māklera, kad „sāp” kāda dzīves daļa, jo nekustamais īpašums ir ļoti svarīga dzīves sastāvdaļa.

Tā arī šoreiz. Cilvēkam vairs nebija kur iet. Nezinu, kā viņš mani atrada, bet atrada ...

Stāsts nav no priecīgajiem, bet iz dzīves. Reiz dzīvoja divi – brālis un māsa. Abi jau gados, ne viņš ir precējies, nedz viņa pie vīra izgājusi. Tā viņi nolēma, ja jau viņiem neviena cita nav, novēlēt savu mantu viens otram. Katram gadījumam...

Sāka noformēt dokumentus. Nepaspēja līdz galam visu izdarīt, kā tas pats „gadījums”, kā jau tas bieži gadās, notika agrāk. Brālis palika bez māsas un arī bez mantojuma, vien ar papīra lapu - Privatizācijas komisijas lēmumu, saskaņā ar kuru prasītājai – aizgājušajai māsai – desmit dienu laikā ir jānomaksā sertifikāti par privatizāciju.

Cilvēki jau sertifikātus bija sagatavojuši, tikai nepaspēja pārskaitīt. Kamēr brālis māsu izvadīja un šaudījās no viena jurista pie cita, pagāja jau sešas dienas. Kaut arī es necenšos būt par pasaules glābēju, saprotu, ka nevaru vienkārši viņam atteikt palīdzību, pati sev esmu kā minimums cieņu parādā. Tātad ir jāatrod risinājums. Tas atradās. Likumā ir tāds jēdziens kā „nelaiķa griba”. Iesniegumā šī griba ir skaidri formulēta. Cilvēks skaidri uzrakstīja, ko grib iegūt. Tikai - nepaspēja. Bet nelaiķa gribu vajag izpildīt.

Mēs ar klientu paķērām līdz Civillikuma sējumu un devāmies uz banku. Vairākas stundas sēdējām „apķērušies” ar bankas juristu, tā un šitā „likām kārtis”, kas būs, ja tā, bet varbūt, lūk, tā.... Pret vakaru juristam izsīka argumenti. Tā nu mēs pārskaitījām sertifikātus ar norādi „nelaiķes interesēs”!

Nu kurš gan pateiks, ka viņas interesēs nebija brāli atbalstīt! Tā ka nedaudz atguvies, brālis saņēma savu mantojumu – brīnišķīgu dzīvoklīti!

Līdz ar to arī iespēju nokārtot savu dzīvi leguva.

Tikai nerunāsim par seksu!

Kādēļ gan cilvēks ir tik saprātīga būtne? Kādēļ gan viņš satraucas par sīkumiem? Gadās, piedzīvojot lielu prieku, viņam acīs ir asaras. Dažreiz pat neadekvātas emocijas.

Arī šoreiz klients „izcēlās”. Noslēdzām ar viņu līgumu par nekustamā īpašuma pārdošanu. Viss kārtībā, strādājam. Bet viņš staigā un nervozē. Vismaz divas reizes dienā nāk pie mums un jautā: kā iet? Bet mēs esam ierasta tauta, mana kolēģe, kura kārtoja šo darījumu – pieredzējis māklēris – aprunājas, izvada un pie darba.

Pircējs atradās ātri. Un kāds pircējs! Bez kredītiem, maksā ar „dzīvu” naudu – laime un tikai! Ātri visu sarunājām, saskaņojām līgumu un pieteicām vizīti pie notāra.

Līdz šim nekad nebiju iejaukusies kolēģu darījumos. Visi ir pieauguši cilvēki, pieredzējuši, kopā strādā jau vairākus gadus, zina viens otra iespējas, nav vajadzības ar elkoņiem „grūstīties”. Es kārtoju savas lietas, skraidu pa instancēm un beidzot skrienu uz biroju ar vienu vienīgu domu – atvilkt elpu. Jau tuvojoties durvīm redzu, kaut kas ir noticis. Stāv mans sieviešu kolektīvs pagalmā un nervozi smēķē. Visi! Un visi ir maigi zaļā salātu krāsā, tādi kā zaļie cilvēciņi. Un es saprotu, ka atpūta man „nespīd”, jo ir acīmredzams, ka notiek kaut kas neordinārs.

Jautāju. Un saņemu atbildi, ka mūsu klientam – pārdevējam – darījuma gaidās ir „aizbraucis jumts”. Nervozē, skraida, nevienu neklausa, īsāk sakot – nav vadāms. Bet darījums ir pēc stundas! Un „rokas nauda” jau ir samaksāta. Un, ja darījums netiks novests līdz galam, problēmu pietiks visiem. Pamatotu iemeslu visam notiekošajam nav. Vienkārši, emocijas ir pārpārēm.

Tiklīdz es apjautu situāciju, pieskrien „svinību vaininieks”. Vīrs sevi novedis līdz šoka stāvoklim – lūpas zilas, uz pieres sviedru lāses, elpa saraustīta, īsāk sakot viss ir slikti. Vajag steidzīgi kaut ko darīt. Runāt ar viņu par darījumu, nedrīkst, viņš vēl vairāk ieslīgs panikā. Bet par ko lai runā? Par kaut ko pavisam citu, prātā nāk doma. Un es ar šķelmīgu aci paziņoju, ka es ar viņu nerunāšu... par seksu. Viņš bija tik pārsteigts, ka pat aizmirs nervozēt. Piekrita – par seksu mēs nerunāsim. Bet, paldies dievam, viena piekrišana bija panākta. Saku – iesim kopā pie notāra, bet pa ceļam par seksu nerunāsim. Atkal – piekrišana.

Tā arī aizgājām, divatā. Viņš, nabags, iekrampējās man rokā, kā glābšanas riņķī – līdz zilumiem, bet iet, palaikam paskatās acīs, it kā „mammīti” atradis. Bet es eju, tikai rokas pamainu, sāp taču. Un laiku pa laikam saprotu, par seksu mēs nerunājam.

Tā līdz notāram arī aizgājām, paldies, ka nebija tālu, un līgumu parakstījām „zem rociņas”. Viņš, nabags, pat līgumā mazāk skatījās, vairāk uz mani: „Es varu Jums ticēt?” – „Jā, ja par seksu nerunāsim”. Un tikai tad, kad bijām tikuši līdz bankai un pircējs pārskaitīja naudu, viņš manu roku atlaida.

Bet nākamajā dienā atskrēja pārlaimīgs, ar puķēm, ar torti! Visiem pateicās!

Izrādījās, ka viņam ir vesels lērums ar nekustamajiem īpašumiem, kuri ir jāpārdod, tā mēs ar viņu kopā vēl ilgi sadarbojāties. Un pavisam noteikti, šoreiz bez jebkāda „sekša”!